

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

July 2023 | CS

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Společně za evropské hodnoty

Společně za evropské hodnoty

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

od roku 2022 má Výbor komunikační strategii, která nyní vstupuje do fáze provádění.

Zavádíme při tom celou řadu změn – snažíme se efektivněji komunikovat naše názory a postoje, lépe naslouchat zúčastněným stranám i našim partnerům a reagovat na ně způsobem, na nějž jsou zvyklí.

V dnešní době, kdy nás stíhá jedna krize za druhou a kdy je stále obtížnější předvídat společenský a ekonomický vývoj, musíme o našich záměrech a úkolech komunikovat jasněji a s větší empatií a v případě potřeby zapojit i emoční inteligenci.

V rámci přípravy voleb do Evropského parlamentu, které proběhnou v roce 2024, na sebe musíme vzít novou úlohu. Cílem musí být upevnění demokratických hodnot a Evropa, jež bude silnější a odolnější vůči autoritářským hrozbám.

S ohledem na 65. výročí existence EHSV jsme odhodláni pokračovat v naší dosavadní práci a i nadále zlepšovat současné i budoucí unijní právní předpisy, a to v zájmu sociálních partnerů, občanské společnosti i občanů EU.

Přes léto pak chystáme další změny. Do té doby si však užijte svou dovolenou a připravte se na budoucnost.

Aurel Laurențiu Plosceanu
, místopředseda EHSV pro komunikaci

POZNAMENEJTE SI

18. července 2023, Brusel

[Kulatý stůl mládeže o otázkách klimatu a udržitelnosti #4](#)

20.-21. září 2023, Brusel

plenární zasedání EHSV

10.-11. října 2023, Bilbao (Španělsko)

[Konference o vzácných onemocněních a evropských referenčních sítích](#)

K V?CI

Pietro De Lotto, předseda Poradní komise pro průmyslové změny, v naší rubrice seznamuje čtenáře s názory EHSV na „modrou dohodu“, tj. jedno z nejžhavějších témat, jímž se v současné době zabývá EU, a vysvětluje, proč potřebujeme komplexní vodohospodářskou strategii.

PIETRO DE LOTTO: EU ?ELÍ VÝZVÁM V SOUVISLOSTI S VODOU A POT?EBUJE MODROU DOHODU

Voda je základním lidským právem a má zásadní význam pro všechny aspekty života. Přístup k vodě v Evropě považujeme již dlouho za samozřejmost.

Svět však v tomto ohledu čelí krizi a ušetřen jí není ani evropský kontinent. Ze zpráv předložených v poslední době vyplývá, že Evropské unii se nedaří naplňovat cíle udržitelného rozvoje související s vodou. Zhruba třiceti procent obyvatel EU se nějakým způsobem dotýká vodní stres. V létě loňského roku postihlo Evropu nejhorší sucho za posledních 500 let. Nedostatečný přístup ke kvalitní a cenově dostupné vodě a sanitárním zařízením, tedy vodní chudoba, je každodenním chlebem milionů občanů EU.

EHSV má za to, že současný přístup EU k vodohospodářským politikám je nejednotný a neřeší v dostatečné míře výzvy, kterým čelíme. Je nejvyšší čas zintenzivnit úsilí, stejně jako před několika lety v případě politik v oblasti klimatu. Právě proto si EHSV zvolil vodu jako průřezové téma celého balíčku stanovisek a bude se zasazovat o přijetí [modré dohody pro EU](#), tedy ucelené strategie pro řešení všech výzev v oblasti vody, kterým budeme muset čelit. Voda má zásadní význam, a proto k ní nelze přistupovat pouze jako k jednomu z pilířů Zelené dohody pro Evropu. Voda si zaslouží svou vlastní strategii.

Každá ze sekcí EHSV připravuje stanovisko z vlastní iniciativy, jež dohromady vytvoří soubor stanovisek pokrývajících ekonomické, sociální, environmentální a geopolitické aspekty výzev v oblasti vody. Zabýváme se jejich dopady na zemědělství, průmysl, infrastrukturu a udržitelnou spotřebu, zdůrazňujeme, že je nutné se v EU v této souvislosti věnovat prognostické činnosti a že potřebujeme spolehlivé údaje, a žádáme odpovídající financování.

Domníváme se, že otázky spojené s vodou je třeba lépe začlenit do všech politik EU, včetně její průmyslové politiky. EU má rovněž příležitost stát se průkopníkem v této oblasti. V zájmu podpory transformace naší společnosti se Evropa musí stát světovým lídrem v oblasti technologií umožňujících racionální využívání vody. Ty jsou významnou součástí řešení pro celou společnost, neboť mohou zajistit efektivnější a udržitelnější využívání vody v rámci zemědělství i v rámci soukromé a veřejné spotřeby a podpořit naši konkurenceschopnost a budoucí zaměstnanost.

Naším cílem je, aby se pro Evropskou komisi voda stala jednou z priorit příštího funkčního období. 26. října přijme EHSV stanovisko Výzva k vypracování modré dohody pro EU, v němž předloží konkrétní a racionální návrhy týkající se evropské strategie pro vodu.

Sami to však nezvládneme. EHSV v otázce ambiciózní vodohospodářské politiky pro Evropu úzce spolupracuje s klíčovými zainteresovanými stranami a institucemi. Budeme sledovat, zda jsou naše návrhy přijímány, a zajistíme, aby byly v nadcházejících měsících a letech přijaty příslušné návazné kroky. Jde o problematiku s přímým dopadem na život každého občana. Žádám vás, abyste nás podpořili a společně s námi apelovali na vytvoření modré dohody pro EU.

Pietro Francesco De Lotto předseda Poradní komise pro průmyslové změny

„OTÁZKA PRO...“

Otázka pro...

V naší rubrice „Otázka pro...“ se pokaždé obracíme na některého z členů EHSV, aby nám přiblížil význam dokumentu, na němž právě pracuje.

V tomto vydání je naším hostem **Giuseppe Guerini**, člen EHSV a zpravodaj stanoviska s názvem *Přezkum rámce pro krizové řízení a pojištění vkladů*, které má být přijato na červencovém plenárním zasedání.

Giuseppe Guerini: Evropský systém pojištění vkladů? má zcela zásadní význam pro dokončení bankovní unie

EHSV info: „Jak se Výbor staví k návrhu Euroskupiny a souvisejícím legislativním návrhům týkajícím se bankovní unie? A co si konkrétně myslí o krizovém řízení a pojištění vkladů?“

Giuseppe Guerini: Dne 18. dubna 2023 zveřejnila Evropská komise balíček týkající se krizového řízení a pojištění vkladů, jehož cílem je zahrnout do systému řešení krizí i malé a střední banky, zachovat finanční stabilitu, ochránit daňové poplatníky a vkladatele a podpořit reálnou ekonomiku a její konkurenceschopnost.

EHSV ve svém stanovisku, které připravuje na žádost španělského předsednictví Rady, návrh Komise podpořil, upozornil však, že je nutné nalézt v rámci reakce na bankovní krize rovnováhu mezi flexibilitou a

předvídatelností.

Dále v něm zdůraznil, že bankovní krize, k nimž došlo v poslední době, jasně ukázaly, nakolik je důležité postupovat v takových případech rychle a flexibilně a v krátkém čase zajistit převod banky v problémech do jiné, zdravé banky.

EHSV má určité obavy, pokud jde o záměr uplatňovat postup řešení krize a související kapitálové požadavky i ve vztahu k menším a místním bankám, poněvadž by to na ně mohlo mít nepříznivý dopad.

Je tudíž nezbytné posílit posuzování veřejného zájmu, z něhož vychází rozhodnutí o uplatnění postupu řešení krize, tak aby bylo patřičně vyvážené a bylo uplatňováno přiměřeně. Zároveň je třeba minimalizovat nejistotu ohledně toho, jak krizi řešit.

Co se týče regulačního přístupu, používání nástrojů a rychlosti provádění, důsledků realizovaných opatření, spolupráce mezi zúčastněnými stranami a povahy využitých zdrojů, je třeba si počínat pragmaticky a flexibilně. Zamezí se tak poškození zájmů menších bank, zejména těch místních, a zajistí lepší ochrana hospodářských ekosystémů, v nichž tyto banky působí.

Evropský systém pojištění vkladů, k jehož vytvoření by využívání systému pojištění vkladů a Jednotného fondu pro řešení krizí mělo přispět, má zcela zásadní význam pro dokončení bankovní unie, bez níž bude přetrvávat neefektivnost a trhy budou i nadále roztržštěné.

NAŠÍM HOSTEM JE TENTOKRÁT ...

Vzácný host

V této rubrice pravidelně publikujeme rozhovory s významnými osobnostmi z oblasti vědy, žurnalistiky, kultury a dalších sfér veřejného života. Tentokrát je naším hostem **Boško Savković**, srbský spisovatel, novinář a tvůrce hraných a dokumentárních filmů. Je rovněž spolupředsedou smíšeného poradního výboru EU-Srbsko (ten funguje v EHSV v rámci sekce Vnější vztahy a jeho úkolem je rozvíjet užší kontakty mezi občanskou společností v EU a v Srbsku) a členem předsednictva Srbské unie zaměstnavatelů.

Boško Savković pracoval a psal články pro řadu jugoslávských a poté srbských novin. Během války v bývalé Jugoslávii informoval o válečném dění v časopise Intervju a televizní stanici TV Politika. Znechucen cenzurou se v roce 1993 rozhodl opustit srbskou mediální scénu a založit vlastní marketingovou agenturu „Alternativa“, která dodnes úspěšně působí na poli televizní produkce, nakladatelství a grafického a webového

designu. V roce 1996 pak začal vydávat satirický časopis „Naša krmača“ (Naše prasnice), který se stal symbolem odporu vůči režimu Slobodana Miloševiče.

Je autorem tří knih – v roce 1989 mu vyšla kniha s názvem „Lažnoborci trče počasni krug“ (Falešní bojovníci běží čestné kolo), podle níž byl později natočen dokumentární film, v roce 1994 následovala kniha „Silovanja sedme sile“ (Znásilnění sedmé velmoci) a v roce 1997 kniha „Misterije koje su izmenile Srbiju“ (Záhady, které změnily Srbsko).

Natočil rovněž film „U početku beše reč“ (Na počátku bylo slovo), jímž chtěl divákům přiblížit příběh rukopisu Miroslavovo evangelium, jedné z památek bohatého srbského kulturního dědictví z dob středověku. V roce 2008 stál u zrodu filmového festivalu Silafest. Získal také řadu ocenění na srbských a mezinárodních filmových festivalech. Například v Cannes mu byl v roce 2011 udělen Zlatý delfín za nejlepší dokumentární snímek za film „Plodovi zime“ (Zimní plody) a v roce 2013 Stříbrný delfín za film „Posle bombi“ (Po bombách).

Během své červnové návštěvy v EHSV **Boško Savković** osobně poděkoval za podporu, kterou mu vedoucí představitelé Výboru vyjádřili poté, co byl obviněn z nabádání k násilnému svržení srbského režimu. Několik dnů po zveřejnění apelu EHSV byl propuštěn.

Boško Savković se zúčastní červencového plenárního zasedání EHSV, na němž spolu s dalšími řečníky vystoupí v diskusi o budoucí úloze občanské společnosti v procesu rozšíření.

Boško Savković: Nejsem žádný Che Guevara, jsem jen občan, který chce žít v bezpečné zemi

EESC info: Můžete nám popsat, za jakých okolností jste byl zatčen a uvězněn?

Boško Savković: 4. června 2023 se v Bělehradě konala obrovská demonstrace v reakci na dva masové útoky, které si vyžádaly 18 obětí, z nichž polovina byly děti. Nešlo však o politiku, jak si lidé myslí, ale o pokojnou demonstraci, a to jednu z nejrozsáhlejších. Lidé požadovali, aby byl odvolán ministr vnitra a nově obsazen Úřad pro regulaci elektronických médií.

Nesl jsem transparent, na němž bylo z jedné strany napsáno „pink stink“ (Pink je největší provládní mediální organizace v Srbsku) a ze druhé „Supi a hyeny pochodují bok po boku za bezpečné Srbsko“, což byla narážka na to, že někteří členové vlády označili v parlamentu protestující za „supy“ a „hyeny“. V určité chvíli mi někdo na tento transparent připevnil figurínu oběšence, která vypadala jako prezident Vučić. Hned jsme ji sundali, ale její fotografie se mezitím již objevily v sociálních médiích a bleskurychle se začaly šířit.

Já sám sice na těch fotografiích vidět nejsem, přesto jsem byl obžalován a obviněn z pokusu o rozvrácení ústavního pořádku v Srbsku, za což hrozí až 30 let vězení. Přišli si pro mě čtyři policisté. Zeptal jsem se jich: „Proč mě zatýkáte ve čtyřech?“ A oni na to: „Dva z nás odvedou tebe a dva odnesou tu figurínu.“ Nenašli však ani transparent, který zůstal v autě jednoho kamaráda, ani figurínu.

Proti Vašemu zadržení se postavila spousta lidí v Srbsku i v Bruselu. Jelikož jste spolupředsedou smíšeného poradního výboru EU-Srbsko, zveřejnil EHSV na Twitteru zprávu, v níž vyzval k Vašemu okamžitému propuštění. Tuto zprávu si přečetlo 27 000 osob. Co si o této odezvě myslíte?

Seděl jsem ve vězeňské cele a neměl jsem ponětí o tom, co se děje venku. Víím pouze, že moje žena zavolala místopředsedovi EHSV Aurelovi Plosceanuovi a že EHSV bezprostředně zareagoval, stejně jako tomu bylo v případě sdělovacích prostředků, občanské společnosti a nevládních organizací v mé zemi. Lidé v Srbsku mě znají a všichni se zmobilizovali a vydali se demonstrovat před Justiční palác. Já jsem o tom ale tehdy nevěděl. Když mě zavřeli na 30 dnů do vězení, začal jsem se v myšlenkách zabývat tím, co všechno se mi tam může přihodit a kolik let asi strávím za mřížemi. V takové chvíli člověk nedokáže uvažovat jasně a rozumově, byť jsem se k tomu coby právník snažil přinutit.

Myslím, že díky nátlaku institucí EU, nevládních organizací i občanů si lidé uvědomili, že jsem nevinný. Rozběhla se tedy jednání se srbskými orgány, která vyústila v uzavření dohody o vině a trestu se státním zástupcem a já jsem výměnou za plné doznání dostal šest měsíců podmíněně.

Nejsem žádný Che Guevara, jsem jen jeden z oněch občanů, kteří vyšli do ulic, protože chtějí žít v bezpečné zemi. Nic víc. Jsem spisovatel, novinář a filmový tvůrce. V současnosti se však herci, představitelé médií, novináři a občané stávají terčem slovních útoků ze strany vládních činitelů. A právě proto lidé demonstrují, nemají už totiž chuť tyto nenávistné řeči pronášené v parlamentu poslouchat.

Domníváte se, že by tato událost mohla nějak ovlivnit srbskou společnost?

Zřejmě ano, ale museli bychom mít svobodná a nezávislá média. V Bělehradě existuje jen pár nezávislých sdělovacích prostředků. Jinde – například v menších městech – lidé nevědí, co se děje. Vedeme informační válku, v níž bojujeme proti dezinformacím vlády, která podává zcela zkreslený obraz toho, jak tyto

demonstrace probíhají a co jejich účastníci chtějí.

Máte pocit, že Vás tato událost osobně navždy poznamenala?

Chci na chvíle strávené ve vězení zapomenout, protože to není místo pro slušné lidi. A odmítám se bát, neboť i krátký okamžik strachu může člověka připravit o pořádný kus života. Strach je však naší přirozenou reakcí a zažíváme ho všichni. Nejsem revolucionář, jsem jen člověk, který chce otevřeně říkat svůj názor. Je to snad příliš? Vždyť jde o jednu ze základních hodnot Evropské unie: nezávislé soudnictví, svoboda projevu a svoboda myšlení.

Jakou pomoc očekáváte od EHSV a od EU?

Už jen monitorování situace v Srbsku a aktuálních událostí má velký přínos. Je rovněž důležité, aby instituce EU sledovaly sdělovací prostředky a informace přicházející ze Srbska. Pro nás je nesmírně užitečná podpora na jakékoliv úrovni. V současnosti by například pomohlo vyslat naší vládě politickou a diplomatickou nótu v souvislosti s uvězněním dvou novinářů. Já osobně jsem zastáncem Evropy a evropského směřování Srbska.

Můžete nám trochu přiblížit situaci sdělovacích prostředků v Srbsku?

Mámě nějaké nezávislé sdělovací prostředky, není jich však dost a nepokrývají celou zemi. Kromě toho si myslím, že jen málo z našich médií líčí EU v pozitivním světle, a proto nemá evropská myšlenka v Srbsku tak širokou podporu. Řecký filozof Archimedes kdysi řekl: „Dejte mi pevný bod a já pohnu Zemí.“ Já říkám: „Dejte mi sdělovací prostředky a dva měsíce času a já změním zemi.“ Svobodná média by do Srbska vnesla nový vítr. V současné době u nás působí několik uskupení, která se zabývají ochranou novinářů. Ty by však nemělo být zapotřebí chránit, jako by šlo o nějaký ohrožený druh.

A jak je to s novou generací novinářů?

Mladí novináři vykonávají svou profesi s velkým zanícením a úsilím. Jsou prostě přesvědčeni o tom, že naše země a společnost potřebuje objektivní informace a nezaujaté zpravodajství. Vím třeba, že odmítají pracovat pro televizní stanice, v nichž by si sice dobře vydělali, ale museli by se striktně držet nařízené linie. Některé věci se však za peníze pořídit nedají, například důstojnost. A tu mladí lidé prokazují tím, že se snaží dělat svou práci tak, aby na sebe mohli ráno pohlédnout do zrcadla a nemuseli se při tom stydět.

Jak vidíte budoucnost Srbska?

Budoucnost Srbska spojuji s Evropskou unií. Mé dceři je 23 let a jsem si jist, že jednoho dne bude žít v Evropské unii. Pochybuji však, že se toho dočkám i já sám. Nevím, jak dlouho Srbsku potrvá, než splní kritéria EU, nebo zda mu EU uloží nové požadavky. Podle mě je to však pro naši zemi jediná cesta.

Před 20 lety jsem se zúčastnil konference v Soluni, na níž zaznělo, že se Srbsko musí stát součástí EU, jelikož představuje spojovací článek mezi EU a zeměmi západního Balkánu. A tak tomu opravdu je, protože s nimi má lodní, železniční a letecké spojení, a nyní lze do nich navíc cestovat i přes Bulharsko a Rumunsko. Osud zemí západního Balkánu je tedy neoddělitelně spjat s osudem Srbska. Dá se říci, že žádná ze zemí tohoto regionu nemůže do EU vstoupit sama.

NOVINKY Z EHSV

Reforma trhu s elektřinou – EHSV navrhuje vytvoření „e-agentury“ pro nákup a prodej elektřiny

Výbor se zasazuje o to, aby byl budoucí trh s elektřinou založen na partnerství veřejného a soukromého sektoru a na kombinaci regulace a liberalizace.

Ústředním prvkem tohoto modelu by byla vládou ustavená „e-agentura“, která by nakupovala elektřinu od výrobců a prodávala ji subjektům dodávajícím elektřinu domácnostem, malým a středním podnikům, občanským energetickým společenstvím a velkým spotřebitelům a v případě možnosti a ve vhodných případech i do jiných zemí.

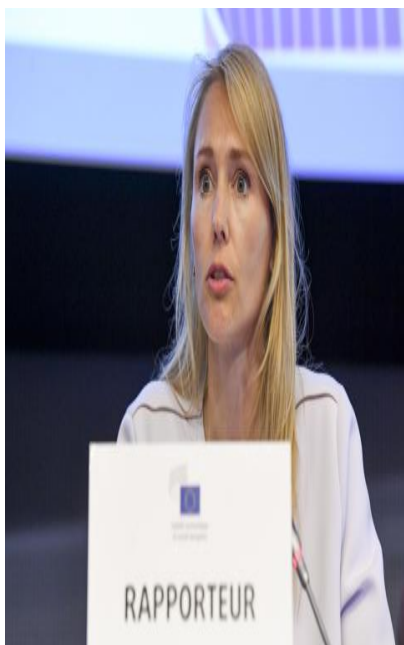
Tato „e-agentura“ by uzavírala dlouhodobé smlouvy s výrobcí elektřiny na základě zadávacích řízení. Jednalo by se o různé druhy smluv, jako jsou smlouvy o nákupu elektřiny, rozdílové smlouvy a smlouvy typu náklady plus přírůstek.

Podle stanoviska EHSV, jež bylo přijato na plenárním zasedání dne 14. června 2023 a jehož zpravodaji byli Jan Dirx a Christophe Quarez, jde o

klíčovou reformu stávajícího trhu EU s elektřinou.

Jak připomněl Jan Dirx, „Výbor se zasazuje o reformu trhu s elektřinou v EU už dlouho. Myslíme si, že řešením je hybridní model založený na principu ‚liberalizovat tam, kde je to možné, a regulovat tam, kde je to nezbytné‘.“

„Energie je základním stavebním prvkem našeho hospodářského a sociálního systému, proto by se k ní nemělo přistupovat jako k jakékoli jiné komoditě. Je zásadním aspektem poskytování veřejných služeb,“ zdůraznil Christophe Quarez. „Podle našeho návrhu by byly za plnění cílů udržitelnosti, cenové dostupnosti a bezpečnosti dodávek odpovědné vlády.“ (mp)

Energetická krize – budoucí opatření musí odpovídat dané situaci, musí být cílená a obstát při transformaci

EHSV doporučuje, aby se dopad budoucích intervencí na hospodářský systém EU posuzoval na základě trojitého zeleného kritéria („Green triple-T“).

Výbor v návaznosti na doporučení Evropské centrální banky (ECB) zdůrazňuje, že necílená cenová opatření by v dlouhodobém horizontu pouze prodloužila vysokou inflaci. Pokud nebudou včas ukončena, mohla by ohrozit schopnost ECB dosáhnout svých střednědobých cílů, a vést tak ke zpřísnění měnové politiky po delší dobu, než je žádoucí.

Podle stanoviska EHSV [*Dopad energetické krize na evropské hospodářství*](#), které vypracovala **Alena Mastantuono** a jež bylo přijato na červnovém plenárním zasedání, musí jít Evropská unie nad rámec mimořádných

fiskálních opatření a zaměřit se na strukturální změny, které jí umožní rychleji upustit od používání fosilních paliv.

„Jsme přesvědčeni, že poučení z negativních dopadů energetické krize na hospodářskou výkonnost EU se musí odrazit v dalších politických krocích,“ prohlásila **Alena Mastantuono**.

Má-li si EU zachovat svou konkurenceschopnost, potřebuje spolehlivé a bezpečné dodávky cenově dostupné energie založené na integrovaném trhu s energií, který se bude vyznačovat vysokým podílem čisté energie, bude odolný a dokáže čelit narušením a otřesům. (mp)

EU by měla zakázat neopravitelné výrobky

EHSV navrhuje, aby výrobky, jež nelze opravit, nebyly uváděny na evropský trh. Pouhá povinnost výrobců upozornit na tuto skutečnost spotřebitele, podle Výboru nestačí.

EHSV považuje **právo na opravu**, které nově navrhuje zavést EU, teoreticky za velký krok kupředu. V praxi by však spotřebitel, který si chce nechat opravit porouchaný chytrý telefon nebo spotřebič, místo toho, aby si koupil nový, mohl narazit na řadu překážek, kvůli nimž by tato oprava mohla být příliš komplikovaná, drahá, ne-li dokonce zcela nemožná. EU by proto měla jít ještě dál a vyzvat členské státy, aby zakázaly veškeré postupy, jež vedou k tomu, že je daný výrobek záměrně neopravitelný.

"Pokud jsou výrobky navrženy tak, že je nelze opravit, nelze hovořit o právu na opravu", prohlásil zpravodaj stanoviska EHSV **Thierry Libaert**.

EHSV ve svém stanovisku k navrhované směrnici doporučuje zavést řadu praktických opatření, která by ji posílila. Tato opatření by měla zajistit opravitelnost výrobků i po uplynutí záruční lhůty a umožnit provádění oprav za přiměřenou cenu, a to i z hlediska podniků. Výbor konkrétně navrhuje mj.:

- **zavést pobídky k opravám**, například může jít i o něco tak jednoduchého, jako je možnost prodloužit záruční lhůtu o dobu, po kterou je daný výrobek opravován,
- **umožnit inovativní řešení, jako je 3D tisk** pro výrobu náhradních dílů, či **repasování**, které prodlužuje životnost výrobků, nebo rozvoj trhu s použitými díly,
- **zavést vzdělávací a rekvalifikační programy**, díky nimž by opraváři získali dovednosti potřebné pro práci, v níž se v minulosti uplatňovala především mechanika, ale která v současné době stále více obnáší práci s výrobky připojenými k síti. Celkově je přitom zapotřebí řešit nedostatek odborníků na opravy v Evropě.

Odvětví oprav je v Evropě zdrojem hodnoty a kvalitních pracovních míst, která lze jen těžko přemístit. Na 10 000 tun opraveného materiálu v něm vznikne 404 pracovních míst, tj. 50krát více než v případě, že se tento materiál zlikviduje jako odpad, což se v posledních letech stalo převládajícím trendem. 65 % spotřebitelů vadné výrobky vyhazuje, čímž každý rok vznikne 7,5 milionu tun odpadu.

„Lakování nazeleno“: tvrzení založená na kompenzaci za emise CO₂ by měla být zakázána

Stejně jako směrnice o právu na opravu má i **směrnice o environmentálních tvrzeních** umožnit lidem v Evropě nakupovat udržitelným způsobem. Spotřebitelé by tak rádi činili stále častěji, příliš však nevěří tvrzením výrobců o environmentálních vlastnostech jejich výrobků a služeb. Navíc se nedokáží zorientovat ani ve všech ekoznačkách, které se na trhu používají.

Nová směrnice by tedy měla zajistit, aby tyto značky a tvrzení byly důvěryhodné a spolehlivé. Má však jisté nedostatky. Podle EHSV by měla **zakázat tvrzení založená na kompenzaci**, neboť několik organizací na ochranu spotřebitele, ale i řada soudních rozhodnutí, dospěly k závěru, že tvrzení jako „klimaticky neutrální“ nebo „kompenzované plasty“, která jsou založena na kompenzaci emisí investicemi do projektů na ochranu

klimatu (např. do výsadby stromů), jsou z vědeckého hlediska nesprávná a pro spotřebitele vždy zavádějící.

EHSV rovněž upozorňuje, že je zapotřebí zajistit, aby právní předpisy byly konzistentní. Podle zpravodaje EHSV **Angela Pagliary** totiž "hrozí, že co vyhodíme dveřmi, se vrátí oknem". "Směrnice o environmentálních tvrzeních by měla ukázat, jak zajistit minimální úroveň ochrany proti „lakování nazeleno“. Požadavky v ní stanovené by se měly promítnout do odvětvových právních předpisů, aby nebylo možné je obcházet, hledat v nich mezery nebo oslabit ochranu spotřebitele."

[Stanovisko EHSV k balíčku opatření v zájmu zajištění práva na opravu si můžete přečíst zde.](#)

[Stanovisko EHSV ke směrnici o environmentálních tvrzeních si můžete přečíst zde.](#)

[EHSV navrhuje zřídit Evropskou radu pro politiku v oblasti potravin](#)

Tato rada by pomohla řešit četné krize, jež v současné době doléhají na potravinové systémy, a připravit se na nové výzvy, jež vyvstanou v souvislosti s přistoupením Ukrajiny k EU.

Potravinový systém Evropské unie prochází v současné době řadou krizí způsobených ekologickými, klimatickými, zdravotními a sociálními problémy. Otázky vyvolává také plánované členství Ukrajiny v EU a očekává se, že v tom případě bude zapotřebí provést reformu SZP. Aby bylo možné těmto změnám co nejlépe čelit, navrhuje EHSV zřídit Evropskou radu pro politiku v oblasti potravin, a to ještě před tím, než bude předložen připravovaný rámec pro udržitelné potravinové systémy.

Tato rada by mohla pomoci urychlit sbližování politik na evropské, celostátní i lokální úrovni, ale především by mohla pomoci zlepšit

potravinovou politiku EU. Zpravodajka stanoviska **Piroska Kállay** v této souvislosti uvedla: „Pevně věříme, že inkluzivnost a dialog mezi různými zúčastněnými stranami a orgány, jež působí v rámci potravinového systému, zvýší kvalitu a legitimitu tvorby politik v oblasti potravin. Evropská rada pro politiku v oblasti potravin představuje nástroj, který pomůže dosáhnout integrovanějšího, participativnějšího a demokratičtějšího přístupu k řízení této politiky.“

EHSV je připraven poskytnout zmíněné radě potřebné zázemí a uvítal by, kdyby fungovala na stejné bázi jako Evropská platforma zainteresovaných stran pro oběhové hospodářství, kterou spravuje společně s Evropskou komisí.

Rada pro politiku v oblasti potravin by podporovala udržitelný a vyvážený rozvoj venkovských i městských oblastí. Do její činnosti by se mohli zapojit akademičtí pracovníci, vědci, zástupci potravinového řetězce, organizace občanské společnosti, pedagogové, zástupci mládeže a tvůrci politik EU. Postupem času by se mohli přidat také zástupci místních, regionálních a celostátních orgánů, čímž by se zajistila rovná účast

Mladí lidé: diskriminováni už jen na základě v?ku

Mladí lidé by měli dostávat stejnou odměnu za práci a stejné sociální dávky jako ostatní pracovníci, včetně stejné minimální mzdy, což ve všech členských státech stále ještě neplatí.

Podle Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) musí EU a členské státy učinit přítrž diskriminačním praktikám uplatňovaným vůči mladým lidem, jako jsou nízké minimální mzdy pro mladé lidi nebo neplacené stáže. Mladí lidé musí být také více přímo zapojeni do tvorby politik, zejména těch, které se jich týkají.

Tyto požadavky formuloval EHSV ve dvou svých stanoviscích, jež byla přijata na plenárním zasedání dne 15. června. Tato stanoviska se časově shodují se zprávou Evropského parlamentu o kvalitních stážích, v níž Parlament vyzval Komisi, aby vypracovala návrh směrnice, která by znemožnila zaměstnávání praktikantů a stážistů na delší dobu bez nároku

na finanční odměnu.

„Příliš mnoho mladých lidí, kteří pobírají nižší minimální mzdy nebo absolvují neplacené stáže, má negativní zkušenosti s trhem práce. K této dnešní realitě v členských státech nemůžeme být slepí,“ prohlásil zpravodaj stanoviska [Rovné zacházení s mladými lidmi na trhu práce](#) **Michael McLoughlin**.

„Mladí lidé mají právo na to, aby se jim naslouchalo a aby mohli jednat,“ prohlásila **Nicoletta Merlo**, zpravodajka stanoviska *Spolupráce v oblasti mládeže*, které bylo vypracováno na žádost nadcházejícího španělské předsednictví Rady EU a jehož cílem je dát programu EU v oblasti mládeže nový impuls.

„Zapojení mladých lidí je nutné podporovat v průběhu celého procesu přípravy, provádění a monitorování veřejných politik, které se musí soustředit na význam úlohy mládežnických organizací a zohlednit nové, neformální způsoby, jimiž se mladí lidé setkávají, spolupracují a zapojují do dialogu,“ uvedla **Nicoletta Merlo**.

EHSV požaduje, aby měli mladí lidé stejné pracovní podmínky, zaměstnanecké výhody, sociální zabezpečení a sociální pomoc jako ostatní pracovníci. V souladu se zásadou stejné odměny za rovnocennou práci by měli mít nárok na stejnou minimální mzdu jako ostatní pracovníci. V současné době tomu tak všude není. Některé země zavedly pro mladé lidi zvláštní, nižší minimální mzdy, přestože každý čtvrtý mladý pracovník pobírá minimální mzdu, zatímco z ostatních pracovníků je to jen každý desátý.

Nový předseda EHSV **Oliver Röpk**e klade velký důraz na posílení dialogu s mladými lidmi a na jejich zapojení do tvorby politik.

Během diskuse s mládežnickými organizacemi na plenárním zasedání prohlásil: „Zasazujeme se o inkluzivnější model, jehož pilířem bude zapojit mladé lidi. Otevřít dveře EHSV mladým lidem je jednou z mých politických priorit a nehodlám se při tom zastavit na hranicích EU. Chci oslovit i mládežnické organizace z kandidátských zemí.“

Diskuse se účastnili také zástupci Evropského fóra mládeže, sdružení Generation Climate Europe a ReDI School of Digital Integration. (II)

EHSV podporuje požadavek, aby základní sociální práva měla podle práva EU větší váhu než hospodářské svobody

EHSV vyzval španělské předsednictví Rady EU, aby prosadilo návrh, podle něž by se protokol o sociálním pokroku měl stát závazným právním nástrojem, který by pomohl posílit a ochránit sociální práva v Evropě.

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) podpořil nedávno předložené návrhy, podle nichž by měly být Smlouvy EU upraveny tak, aby do nich mohl být začleněn protokol o sociálním pokroku. Díky tomuto nástroji by v případě konfliktu, ale i obecně v politikách EU, měla základní sociální práva větší váhu než hospodářské svobody. Tento krok by zajistil právní jistotu a rovné zacházení s pracovníky ve všech členských státech.

EHSV ve svém [průzkumném stanovisku](#), které vypracoval na žádost španělského předsednictví Rady EU, uvádí, že zmíněný protokol zajistí sociální pokrok, neboť díky němu bude možné ve všech politikách EU prosazovat a chránit ty nejpřísnější normy v oblasti sociálních práv a zabránit jejich obcházení.

Pro přijetí tohoto stanoviska se na plenárním zasedání EHSV 15. června vyslovilo 132 členů, 102 jich hlasovalo proti a 7 členů se hlasování zdrželo. Nepodpořila jej však skupina Zaměstnavatelé v EHSV, která předložila protistanovisko, podle něž by protokol o sociálním pokroku do primárního práva EU začleněn být neměl. Toto protistanovisko bylo sice zamítnuto, při hlasování jej však podpořila více než jedna čtvrtina členů, a bude tedy k hlavnímu stanovisku připojeno jako příloha.

Zpravodajka stanoviska **Maria del Carmen Barrera Chamorro** v této souvislosti uvedla: „Protokol o sociálním pokroku by měl zajistit dodržování zásady, podle níž se ze sociálních norem nesmí slevit. Nesměly by se tak přijímat žádné politiky, které by byly v rozporu se zájmy občanů, jak tomu bylo v případě politik úsporných opatření.“

„V současné době si musíme dát více než kdy jindy pozor na to, abychom ochránili sociální a občanská práva a zajistili, aby byla uplatňována jednotně v celé EU. Tato práva musejí být považována za důležitější než volný trh, a to zejména v případě sporů,“ prohlásil spoluzpravodaj **Diego Dutto**.

Španělské předsednictví představuje podle EHSV skvělou příležitost, jak tento návrh prosadit. Vyzval jej proto, aby svolalo zasedání Rady ministrů pro sociální věci s cílem dohodnout se na společném návrhu protokolu a naplánovat zvláštní evropský summit, na němž by byl tento protokol přijat.

S návrhem protokolu o sociálním pokroku přišla v roce 2008 jako první Evropská konfederace odborových svazů (EKOS), která tak reagovala na rozsudky Evropského soudního dvora ve prospěch hospodářských svobod. Tento požadavek byl pak v loňském roce převzat do závěrů Konference o budoucnosti Evropy a k začlenění tohoto protokolu do Smluv EU vyzval ve svém usnesení také Evropský parlament.

Skupina Zaměstnavatelé v EHSV je však přesvědčena, že sociální a hospodářská práva by měla požívat stejné úrovně ochrany a že protokol o sociálním pokroku by vážně ohrozil samotný základ sociálního pokroku. (II)

Celosvětová epidemie HIV trvá – je naléhav? nutné zapojit společnost a odstranit stigmatizaci

Podle EHSV je v boji proti této pokračující globální krizi v oblasti veřejného zdraví i nadále nejdůležitějším prostředkem prevence, kontinuální péče a potírání diskriminace.

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) podporuje španělské předsednictví Rady EU v jeho snaze docílit toho, aby bylo ukončení stigmatizace a diskriminace v souvislosti s HIV zařazeno mezi priority agendy EU.

EHSV na svém červnovém plenárním zasedání přijal [stanovisko](#), v němž zdůraznil, že by evropské orgány měly vydat prohlášení na vysoké úrovni o záměru odstranit stigmatizaci a diskriminaci osob nakažených virem HIV a 1. prosince 2023 toto prohlášení předložit Evropskému parlamentu.

Vyzval rovněž k tomu, aby byl stanoven nový, ambicióznější cíl v oblasti prevence a kontroly šíření infekce HIV, který by umožnil dosáhnout ve všech zemích až 95% míry pokrytí, co se týče testování, léčby a potlačení viru.

„S odstupem více než deseti let se teď snažíme zmapovat situaci v oblasti HIV. Příliš dlouho se totiž této problematice nevěnovala náležitá pozornost,“ uvedl zpravodaj stanoviska **Pietro Barbieri**. „Musíme vyvinout co největší úsilí a zapojit společnost, lékaře, školy a také svět práce.“

Je důležité zaručit, aby měly osoby nakažené virem HIV rovné příležitosti v profesním životě. Musí jim být například umožněno pružně si uspořádat pracovní dobu nebo dostat delší volno. Z hlediska potírání stigmatizace a diskriminace mají zcela zásadní význam osvětové kampaně a vzdělávací a informační činnosti v rámci škol, občanské společnosti a mládežnických organizací.

„Počet nově diagnostikovaných případů nákazy virem HIV sice klesá, to však neznamená, že můžeme polevit v našem úsilí. Nezbytným předpokladem pro kontrolu šíření infekce je včasná diagnóza, včasné zahájení léčby a kontinuální péče,“ upozornila **Nicoletta Merlo**, spoluzpravodajka stanoviska EHSV.

HIV představuje i nadále na celém světě závažný problém v oblasti veřejného zdraví – je jím nakaženo více než 36 milionů osob, z nichž 2,3 milionu žije v evropském regionu WHO. Epidemie HIV se zvláště silně dotýká východních částí evropského kontinentu, například Ukrajiny, která je druhou nejzasaženější zemí v oblasti východní Evropy a Střední Asie.

HIV postihuje především marginalizované skupiny, jako jsou uživatelé drog, muži mající pohlavní styk s muži, transgender osoby, migranti a vězni. Kvůli stigmatizaci a strachu se lidé zdráhají vyhledat příslušné služby, takže k otestování a zjištění nákazy dochází pozdě – přes 50 % případů je diagnostikováno v pokročilém stádiu. Zvyšuje se tím riziko přenosu a úmrtí, jemuž by se dalo zabránit, a to zejména tam, kde není k dispozici odpovídající léčba onemocnění AIDS.

Je naprosto nezbytné zavést komplexní strategie, které budou zahrnovat péči a prevenci, jakož i inovativní metody testování (rychlé testování, samotestování atd.), aby bylo možné tuto epidemii překonat. (II)

[EHSV navrhuje nové inovativní zdroje příjmů pro rozpočet EU](#)

EHSV předložil svá politická doporučení ohledně nové generace vlastních zdrojů pro rozpočet EU. Ve svém [novém stanovisku](#) naléhavě vyzval Komisi, aby dále rozpracovala rámec pro zdanění příjmů (BEFIT), a navrhl, aby bylo zváženo zavedení celounijní daně z digitálních transakcí a dodatečné daně pro podniky dovážející výrobky od výrobců ze třetích zemí, kteří nedbají na řádnou ochranu pracovníků.

Na zdroje příjmů pro rozpočet EU je třeba nahlížet novým způsobem zasazeným do kontextu tlaků, kterým jsou v této postpandemické době vystaveny rozpočty členských států, přetrvávajícího mezinárodního napětí a současných vyšších úrokových sazeb. „Jsme pro silný unijní rozpočet, který by EU poskytl finanční prostředky nezbytné k dosažení jejích politických ambicí, a přechod k opravdovým vlastním zdrojům, tak abychom se mohli oprostit od zaměření na čisté zůstatky, jež neprospívá evropské integraci,“ uvedl zpravodaj Philip von Brockdorff během plenárního zasedání, kde bylo stanovisko přijato. Návrh Komise na úpravu souboru vlastních zdrojů na základě zdanění právnických osob, který byl zveřejněn dne 20. června 2023, doplňuje tři předchozí návrhy týkající se nových zdrojů příjmů předložené v roce 2021, jež dosud nebyly přijaty Radou.

EHSV naléhavě vyzývá Komisi, aby jako nezbytnou podmínku pro navržení vlastního zdroje založeného na zdanění právnických osob co nejdříve rozpracovala iniciativu Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT). Výbor se rovněž domnívá, že by měla být prozkoumána možnost zahrnout do rámce BEFIT také finanční služby nebo zavést celosvětovou daň z finančních transakcí, jak navrhl Evropský parlament. Kromě toho žádá Komisi, aby zvážila, zda by bylo možné zavést ještě jinou daň, a to daň pro podniky z EU, jež dovážejí výrobky od výrobců ze třetích zemí, kteří nedbají na řádnou ochranu pracovníků. (tk)

Občanská společnost a nezávislé sdělovací prostředky chrání před dezinformacemi

Pevná síť občanské společnosti je spolu s politickou informovaností, stabilním legislativním rámcem a nezávislými sdělovacími prostředky jednou z nejdůležitějších zbraní v boji proti dezinformacím v praxi.

EHSV zahájil dne 12. června první z [řady akcí, jejichž účelem je zvýšit povědomí](#) o dezinformacích před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024. Tato akce se konala v Sofii. Důvodem k volbě tohoto města bylo zjištění, že [se 55 % Bulharů domnívá, že jsou často vystaveni dezinformacím](#) a falešným zprávám.

Z diskusí vyplynulo, že organizace občanské společnosti, vláda a nezávislé sdělovací prostředky musí spolupracovat, aby zajistily ochranu proti manipulaci s informacemi, která se stále více prosazuje jako zbraň zahraničního vměšování.

Nárůst dezinformací je obzvláště znepokojující v souvislosti s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu. Předseda EHSV **Oliver Röpké** prohlásil: „Dezinformace, k nimž se nyní přidává také válečná propaganda, jsou používány k zamlžování faktů a rozdmýchávání sporů, což znemožňuje objektivní diskusi. Příští rok dojde v Evropě k největší demokratické události. Evropští občané mají právo se rozhodovat na základě věcných informací a jsem přesvědčen, že my všichni se musíme zapojit do kampaně, v níž pro dezinformace a zahraniční vměšování není místo.“

Generální ředitel Bulharské tiskové agentury (BTA) **Kiril Valčev** dodal, že nejlepší zbraní v boji proti dezinformacím jsou informace, nikoli cenzura. „Měli bychom nechat informace volně kolovat a zpřístupňovat je veřejnosti.“

Zakladatelka a výkonná ředitelka organizace Defend Democracy **Alice Stollmeyer** uvedla: „Občanské společnosti samy o sobě nemohou dezinformace potírat. Co však dělat mohou, je společně plánovat opatření a jednat, a vyvíjet tlak na velké technologické společnosti, které vlastní platformy sociálních médií, aby převzaly větší odpovědnost.“

Při diskusi se rovněž ukázalo, jak zásadní roli hrají nezávislé sdělovací prostředky při vyvracení dezinformací. Nezávislý ruský novinář **Tichon Dzjadko**, který je šéfredaktorem televize Rain, prohlásil, že nezávislé sdělovací prostředky ve svém boji proti ruské propagandě usilovně pracují na tom, aby Rusům předkládaly důkazy a informace založené na faktech. „Ruská vláda nechce, aby lidé znali pravdu.“ (at)

The EESC's activities
during the Spanish Presidency

July - December 2023

Nová publikace: Účinnost EHSV během španělského předsednictví (červenec–prosinec 2023)

Evropský hospodářský a sociální výbor bude hrát během nového španělského předsednictví Rady Evropské unie důležitou úlohu, neboť Španělsko jej požádalo o vypracování celé řady stanovisek.

Španělsko přebírá předsednictví Rady Evropské unie v době, která je pro Evropu naprosto klíčová, neboť nastal čas, aby Unie posílila svou odolnost.

Evropa prošla v posledních letech celou řadou krizí, během nichž vyšlo najevo, jak moc jsme zranitelní a že je nutné, aby Evropská unie rozvíjela svou strategickou autonomii. A proto si otevřenou strategickou autonomií – klíčový prvek, který díky němuž má odolnost představovat vedle vytvoření ekologičtější, digitálnější a sociálnější Evropy další z cílů EU –, za jednu ze svých priorit zvolilo také španělské předsednictví.

V červnu 2024 se občané EU zapojí do největšího demokratického procesu na našem kontinentu: voleb do Evropského parlamentu. S ohledem na tuto skutečnost musíme tedy bezpodmínečně zavést nezbytná opatření na ochranu naší demokracie, zejména proti zahraničnímu vměšování, aby se tyto volby nestaly živnou půdou pro šíření dezinformací, propagandy a kybernetických útoků.

Evropský hospodářský a sociální výbor je připraven se španělským předsednictvím úzce spolupracovat a tlumočit při tom postoje organizací evropské občanské společnosti. Na žádost Španělska tak EHSV vypracuje celých 22 průzkumných stanovisek k řadě témat, jako např. k ekologické a digitální transformaci, sociálnímu rozměru EU a budoucnosti Evropy. Díky těmto podrobným a ambiciózním stanoviskům, ale i řadě tematických akcí a konferencí, mj. o energetické chudobě, vzácných onemocněních či sociální ekonomice, bude EHSV moci přispět k diskusím vedeným v rámci španělského předsednictví.

Výbor těší, že se tak bude moci podílet na budování odolnější, inkluzivnější a bezpečnější Evropy, která slouží svým občanům a dokáže

účinně čelit novým výzvám.

Tato publikace je k dispozici na internetových stránkách EHSV v anglické, francouzské, německé a španělské verzi. (af)

NOVINKY ZE SKUPIN

Skupina Zaměstnavatelé v EHSV získala značnou podporu pro své protistanovisko k protokolu o sociálním pokroku

skupina Zaměstnavatelé v EHSV

Na červnovém plenárním shromáždění předložila skupina Zaměstnavatelé v EHSV protistanovisko, v němž jasně vyjádřila obavy v souvislosti s připojením protokolu o sociálním pokroku. To by zásadně pozměnilo charakter a fungování sociálně-tržního hospodářství EU.

S návrhem Evropské konfederace odborových svazů týkajícím se protokolu o sociálním pokroku by se zavedla přednost sociálních, pracovních a odborových práv, a to nejen v rámci jejich vzájemného

vztahu s hospodářskými svobodami, ale i ve vztahu k vnitřnímu trhu, hospodářské soutěži a všem dalším politickým opatřením Unie, mimo jiné v oblastech, jako je správa ekonomických záležitostí, obchod, digitalizace a životní prostředí.

„Obecné upřednostnění sociálních práv před hospodářskými svobodami by bylo stejnou chybou jako obecné upřednostnění hospodářských svobod,“ prohlásil **Stefano Mallia**, předseda skupiny Zaměstnavatelé.

Přijetí protokolu o sociálním pokroku by skutečně vyžadovalo změnu Smluv. Narušila by se tak stávající rovnováha mezi sociálními právy a čtyřmi svobodami, na nichž stojí vnitřní trh, tj. rovnováha, kterou nyní zajišťují různá ustanovení Smluv.

„Místo toho, aby EU předkládala protokol o sociálním pokroku, který by narušil rovnováhu mezi hospodářskými svobodami a sociálními právy a zasahoval do přesně vymezených pravomocí EU a členských států, je důležité pokročit směrem ke společnému chápání toho, co představuje přidanou hodnotu EU z hlediska zaměstnanosti a sociálních politik,“ uveda **Marija Minčeva**, členka skupiny Zaměstnavatelé, která protistanovisko představila.

Protistanovisko skupiny Zaměstnavatelé v EHSV, které získalo 101 hlasů, přičemž proti hlasovalo 133 členů a 7 členů se zdrželo, je ke stanovisku EHSV přiloženo.

- Stanovisko SOC/756 „Protokol o sociálním pokroku“ (protistanovisko je přílohou tohoto stanoviska): <https://europa.eu/!jdMJ7Q>
- Viz také článek „EHSV podporuje požadavek, aby základní sociální práva měla podle práva EU větší váhu než hospodářské svobody“ (výše)

Protokol o sociálním pokroku v zájmu všech pracovníků?

skupina Zaměstnanci v EHSV

Zakotvení protokolu o sociálním pokroku v základních právních předpisech EU by zajistilo silnou sociální ochranu na evropské úrovni, po níž volají pracovníci.

Důstojná mzda a vhodné pracovní podmínky představují základní právo každého člověka a jeho zaručení je nezbytné k tomu, aby se daná společnost mohla rozvíjet a jít kupředu. Zároveň toto právo tvoří základ zdravého sociálně tržního hospodářství, jehož smyslem je zajistit růst ekonomiky a konkurenceschopnosti a zároveň zavést sociální politiky, které umožní zabezpečit sociální pokrok a demokratické hodnoty. Jednoho bez druhého přitom nelze dosáhnout, jak během Konference o budoucnosti Evropy zdůraznili pracovníci a občané.

Když je řeč o jednotném trhu, tak lidi zajímá, co konkrétně jim přinese v jejich každodenním životě. Chtějí silnou sociální ochranu, zaručený minimální příjem, účinnější sociální dialog a kolektivní vyjednávání, rovné příležitosti na trhu práce – což znamená také zamezení sociálnímu dumpingu –, spravedlivou daňovou politiku, dostupné bydlení a

genderovou rovnost.

Protokol o sociálním pokroku by přitom na tyto konkrétní obavy dal konkrétní odpověď, neboť by zaručil prosazování a zachování těch nejpřísnějších norem v oblasti sociálních práv a zabránil by tomu, aby v souvislosti s nimi docházelo k regresi či obcházení.

V době, kdy jsou lidská práva, právní stát a demokracie stále více zpochybňovány, musí EU znovu potvrdit, že je odhodlána tyto základní hodnoty hájit, a zařadit tedy otázku sociální Evropy mezi své priority. Lidé musí mít jistotu, že jejich sociální práva nepůjdou stranou pod záminkou, že ekonomika a trh mají přednost, jako tomu bylo v případě úsporných opatření přijatých v reakci na finanční krizi v roce 2008.

- Viz také ?lánek EHSV podporuje požadavek, aby základní sociální práva m?la podle práva EU v?tší váhu než hospodá?ské svobody (výše).

Tvůrci politik EU musí vnovat stěžejní pozornost stárnutí evropského obyvatelstva

Miguel Ángel Cabra de Luna, člen skupiny Organizace občanské společnosti v EHSV

EHSV ve svém novém stanovisku předkládá celou řadu návrhů, jak prostřednictvím politik co nejlépe řešit stále naléhavější výzvu, kterou přináší enormní nárůst počtu starších obyvatel v Evropě.

Z [nejnovějších údajů](#) a [prognóz](#) vyplývá, že mezi lety 2019 a 2050 by se měl v Evropě počet osob ve věkové skupině nad 65 let zvýšit o 44,7 %. Během pandemie COVID-19 se jasně ukázalo, nakolik je pro EU strategicky důležité soustředit se na otázku stárnoucí populace a že je nutné zreformovat a vylepšit dlouhodobou péči o seniory. Nyní, kdy Světová zdravotnická organizace oficiálně vyhlásila konec nouzového stavu a EU jedná o nové strategii v oblasti stárnutí, tedy nadešel ideální

okamžik zamyslet se nad tím, jaký měla pandemie na starší lidi dopad.

EHSV již v lednu 2022 ve svém stanovisku [Na cestě k novému modelu péče o starší osoby: poučení z pandemie COVID-19](#) (jehož jsem byl zpravodajem) upozornil, že je naprosto nezbytné uplatnit nový model a změnit způsob, jakým investujeme do péče o seniory, a formuloval v této souvislosti několik doporučení. Těmito aspekty se teď podrobněji zabývá v [novém stanovisku](#), o němž bude hlasovat na červencovém plenárním zasedání.

Zdůrazňuje v něm, že je nutné zavést novou evropskou strategii pro starší osoby, jejímž cílem bude ochránit jejich práva a plně je zapojit do společenského a hospodářského života. Kromě toho navrhuje zřídit evropskou agenturu pro starší osoby, věnovat seniorům jeden z evropských roků, přijmout úmluvu OSN o právech starších osob a aktualizovat stávající předpisy zaměřené na pomoc seniorům a ochranu jejich samostatnosti, nebo v tomto směru vydat předpisy nové. Dále pak upozorňuje na to, že je třeba vyčlenit větší množství finančních prostředků, zaručit všem přístup k potřebné péči a vyvíjet inovační technologie na podporu samostatnosti a péče a zajistit související odbornou přípravu. Těm, kdo tuto péči poskytují, se musí dostat náležitého zaškolení.

Starší lidé musí být bráni v potaz v evropských politikách a oni sami i jejich rodiny musí mít k dispozici přístupnou a kvalitní dlouhodobou péči, aby tak mohli zůstat nezávislí a žít v dobrých a důstojných podmínkách. Je rovněž důležité, aby společnost seniory a stáří obecně nevnímala jako přítěž nebo výdaj, nýbrž aby si uvědomovala sociální a hospodářský přínos, jehož lze jejich rozsáhlejším aktivním zapojením docílit.

EHSV bude v tomto ohledu i nadále přispívat svými připomínkami a návrhy. Jeho členové se domnívají, že by mělo jít o jedno z prioritních témat v souvislosti s [volbami do Evropského parlamentu v roce 2024](#). V sázce je totiž důvěryhodnost evropského sociálního modelu, obzvláště z toho důvodu, že Evropa stárne rychleji než jiné části světa.

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Na tomto vydání se podíleli

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Aude François (af)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychází devětkrát ročně u příležitosti plenárních zasedání Výboru. EHSV info je k dispozici ve 23 jazycích.

EHSV info není oficiální zprávou o činnosti EHSV. K tomuto účelu slouží Úřední věstník Evropské unie a jiné publikace Výboru.

Šíření je přípustné, pokud je uveden zdroj (EHSV info) a vydavateli je zaslán odkaz.

08/2023